

# LÁ THƯ CHỦ NHIỆM

**H**ôm nay, mùa Vu Lan báo hiếu lại về, gợi cho người Việt ly hương những ý thức về sự hiện hữu của Cha Mẹ tổ tiên; cũng như trọng trách đối với tư ân là động lực để mọi người không phân biệt tuổi tác, thấp ráng trong tâm thức niềm tri ân, nhớ cội nhớ nguồn. Nhờ đó mà cuộc sống ở quê người dù phải bôn ba, trăm cay ngàn đắng nhưng vẫn có khả năng làm đẹp cuộc đời cho cả bản thân và tha nhân, duy trì tinh hoa của người xưa và góp phần làm mẫu mực cho thế hệ mai sau.

Từ nghìn xưa, Đạo hiếu được coi là biểu tượng thiêng liêng chứa đựng giá trị tinh thần của dân tộc Việt. Vốn được trưởng thành trong mạch sống của tư tưởng phóng khoáng Á Đông, Đạo Hiếu luôn được trân quý, cao đẹp và kiêu hãnh trong lòng mọi người. Trong Kinh Phật cũng dạy: "Hiếu là gốc của Đạo, là mẹ tạo các công đức, Hiếu có thể nuôi dưỡng cẩn lành, Hiếu vun trồng các Phúc Đức và Hiếu có thể thành tựu quả Bồ Đề." Và tổ tiên ta cũng dạy: "Muôn hạnh lành đều lấy chữ Hiếu làm đầu". Do đó, ý thức về sự hiện hữu của Cha Mẹ còn tại thế hay quá vãng là động cơ để mọi người thấp ráng niềm tin ở lẽ phải, chính nghĩa và điều thiện. Ngày xưa, trong đời sống nếu người con làm một điều gì sai trái sẽ rất hổ thẹn khi mất không dám nhìn mặt cha mẹ tổ tiên nơi chín suối và làm được điều thiện chắc chắn cha mẹ hiện tại cũng như quá vãng sẽ bằng lòng và vui mừng. Vì thế, chữ Hiếu là nền tảng giúp mọi người điều chỉnh lấy mình sao cho phù hợp với đạo đức người xưa. Sự phù hợp ở đây chính là tính đặc thù của trạng thái tâm hồn thánh thiện trong cách sống quê hương.

Nhưng hơn hai mươi năm mùa báo hiếu đã đi qua, thế hệ con cháu chúng ta mỗi ngày mỗi xa rời Đạo Đức cổ truyền của dân tộc. Chữ Hiếu bây giờ chỉ là cái bóng xa mờ. Có một lần chúng tôi hỏi niệm cho một đám tang mà tang chủ là một người con trưởng duy nhất. Khi an vị vong linh tại nhà xong, cậu con trưởng xin xả tang ngay, vì cậu đã hứa với người bạn gái tháng sau sẽ tổ chức lễ cưới. Lòng tội bỗng dưng xúc động tôi hỏi:

- Ngày xưa khi mẹ con còn sống, mẹ con có thương con không?

Cháu đáp:

- Thương, mẹ con thương con nhiều lắm! Cha con mất sớm, mẹ con đã tảo tần nuôi con lớn khôn nên người. Sang đây, mẹ vẫn làm lụng vất vả lo con tiếp tục học. Có thể nói mẹ con đã hy sinh cho con cả cuộc đời!

Tôi bỗng đứng chua xót:

- Con có biết cha mẹ mất, con không để tang là một điều bất hiếu không? Hôm nay, chỉ vì một tiện nghi nhỏ mà con không thể giữ tang cha mẹ đến hết 49 ngày sao? Con quả thật là một đứa con vô ân bạc nghĩa!

Cậu con trưởng nam sững sờ đáp:

- Dạ con không biết! Và ngay sau đó cậu bỏ ngay ý định xá tang.

Bất cứ dân tộc nào muốn được tồn tại phải tự mình giữ gìn những truyền thống tốt đẹp của cha ông. Chúng ta, những người Việt ly hương đến định cư nơi xứ người, bắt tay xây dựng gia đình từ bàn tay trắng, thời gian eo hẹp, xa quyền thuộc bạn bè. Chúng ta cứ tưởng chỉ cần lòng thành là đủ, cần gì nghỉ lễ rườm rà, chúng ta đâu ngờ rằng những cử chỉ biểu lộ bên ngoài luôn luôn biểu thị ý nghĩa sâu kín bên trong. Một cánh hoa hồng tuy giá không đáng là bao, nhưng nó mang tất cả những tình cao và ý đẹp. Vì thế, muốn bảo tồn đạo đức văn hóa cổ truyền của dân tộc, bốn phận chúng ta phải chính mình thực hành làm gương để con cháu chúng ta noi theo. Đạo thờ kính tổ tiên không thể bỏ, lễ nghi cổ truyền không thể quên, những cánh hoa hồng trong dịp lễ Vu Lan, những chiếc lồng đèn trong dịp trung thu, những lễ giao thừa hái lộc, chiếc khăn tang tưởng niệm, ngày thờ cúng tổ tiên là những kỷ niệm đẹp, những hình ảnh khó quên trong đời và đó cũng là lời nhắc nhở con cháu chúng ta nhớ cội nhớ nguồn.

Nhân mùa báo hiếu lại về, chúng tôi chân thành gửi đến toàn thể quý vị một cành hoa hồng màu đỏ thăm, tượng trưng sự hiện hữu nhiệm mầu của Mẹ Việt Nam trong lòng tất cả mọi người.

**Nam Mô Đại Hiếu Mục Kiền Liên Bồ Tát**